

آیین دادرسی دادگاه بین‌المللی حقوق دریاها

مسعود مهمانی

سرشناسه	: مهامی، مسعود، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: آیین دادرسی دادگاه بین المللی حقوق دریاها/ مسعود مهامی.
مشخصات نشر	: تهران: استاد شهریار، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۸ ص.
شابک	: ۲۵۰۰۰۰۰ ریال: ۸۷۹-۰۰۶-۸۸۲۳-۸-۱۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: دادگاه بین المللی حقوق دریا
موضوع	: International Tribunal for The Law of The Sea
موضوع	: حقوق دریاها
موضوع	: Law of the sea
موضوع	: دادگاه بین المللی
موضوع	: International courts
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ۹۱۹-۰۶/۲ KZA
رده بندی دیویی	: ۴۵/۳۴۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۷۷۱۱۵۱

www.kci.go.kr

آیین دادرسی دادگاه بین‌المللی

حقوق دریاها

مؤلف: سعید مهمی

ناشر: اد شهریار

چاپ و مجامع: نسیم

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰

قیمت: ۲۵ هزار تومان

شابک: ۸-۱۴-۹۷۸-۶۰۰-۳-۸۸

تلفن تماس: ۸۸۳۶۸۷۲

فهرست مطالب

فصل اول: آیین دادرسی محاکم در طول تاریخ

آیین دادرسی دادگاهی در دوران امپراطوری رم	۱۶
آیین دادرسی دادگاهی در اروپای قرون وسطی	۱۷
آیین دادرسی در محاکم داخلی اروپا	۱۹
قواعد مربوط به مفاد و پدید حقوقی	۲۱
معاهده پاریس ۱۸۰۶	۲۱
معاهده برلن ۱۸۸۴-۸۸	۲۲
معاهده قسطنطنیه	۲۳
سیر تدوین حقوق بین الملل درین	۲۴
کنفرانس لاهه ۱۸۹۹	۲۴
کنفرانس لاهه ۱۹۰۷	۲۵
تشکیل کنوانسیون های بین المللی	۲۶
جامعه ملل	۲۶
سازمان ملل متحد و انعقاد کنوانسیون ۱۹۵۸	۲۶
اصول عمومی حقوق که از طرف ملل متحد به رسمیت شناخته شده است	۳۰
عهدنامه های بین المللی	۳۱
عرف بین المللی	۳۲
اصول کلی حقوقی به رسمیت شناخته شده در حقوق بین الملل	۳۳
تصمیمات قضایی و عقاید برجسته ترین علمای حقوق ملل مختلف	۳۴
تقلید دادگاهی بین المللی در زمینه آیین دادرسی از محاکم داخلی اروپا	۳۶

۴۰ اجرای احکام

فصل دوم: نقش و جایگاه دادگاه بین المللی حقوق دریاها

۴۴ حقوق دریاها

۴۴ مفهوم دریا در حقوق بین الملل

۴۴ تفاوت حقوق دریاها با حقوق دریایی

۴۵ اهمیت حقوق دریاها

۴۵ تحولات اول: حقوق دریاها

۴۶ تدوین قواعد حقوق دریاها

۴۶ کنفرانس لاهه - ۱۹۵۸

۴۷ کنفرانس ژنو ۱۹۵۸

۴۷ کنفرانس ۱۹۶۰ ژنو

۴۷ کنفرانس ۱۹۸۲ سازمان ملل متحد راجع به حقوق بین الملل دریا

۴۸ تصویب کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد حقوق دریا

۴۸ بررسی وضعیت حقوقی حاکم

۴۹ دادگاه حقوق بین المللی حقوق دریا

۵۰ کنوانسیون ملل متحد در مورد حقوق دریاها

۵۱ تاریخچه

۵۱ مقررات

۵۲ روش های حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات

۵۳ مذاکرات

۵۳ کمیسیون های تحقیق و سازش

۵۳ داوری

۵۴ حل و فصل اختلافات در کنوانسیون ۱۹۸۲

۵۴	چهارچوب کلی (قسمت ۱۵ کنوانسیون ۱۹۸۲)
۵۵	حل و فصل اجباری اختلافات
۵۵	دادگاه های داوری طبق ضمیمه هفتم
۵۶	دادگاه ویژه داوری طبق ضمیمه هشتم
۵۶	اقدامات تامینی
۵۷	استثناهای اختیاری
	فصل ۲: رم: آیین دادرسی دادگاه بین المللی حقوق دریاها
۶۰	تعریف آیین دادرسی
	مقررات اساسنامه دادگاه بین المللی حقوق دریاها در رابطه با آیین نامه دادرسی دادگاه
۶۰	
۶۵	ترکیب دادگاه، دوره قضات و نحوه انتخاب مجدد
۶۹	تشکیلات اداری دادگاه، تشکیل جلسات و شعب
۷۱	شعبه اختلافات بستر دریاها:
۷۵	نحوه دسترسی و ارجاع دعوی
۷۸	صلاحیت قضایی ذاتی دادگاه بین المللی حقوق دریاها
۸۳	رسیدگی اصلی
۸۳	تبادل لوایح
۸۳	صدور رأی دادگاه
۸۴	رسیدگی طاری
۸۵	دستور موقت
۸۵	رفع توقیف
۸۷	اقدامات مقدماتی
۸۸	دعوی متقابل
۸۹	ورود ثالث

چند نمونه از دعاوی مطروحه در دادگاه از لحاظ آیین دادرسی	۹۰
قضیه کشتی سایگا	۹۴
بررسی رای اول دادگاه بین المللی حقوق دریاها در قضیه کشتی سایگا	۹۵
موضوع دعوی مطروحه و گردشکار دادرسی	۹۵
تبادل لوایح و مستندات طرفین دعوی	۹۹
بررسی رای دوم دادگاه بین المللی حقوق دریا در قضیه کشتی «سایگا»	۱۰۲
بررسی ادعای غیر مالی خواهان	۱۰۳
توقیف کشتی «سایگا»	۱۰۳
تعقیب فوری	۱۰۴
توسل به قوائ قهریه	۱۰۵
عدم اجرای رای اول دادگاه بین المللی حقوق دریا	۱۰۶
بررسی ادعاهای مالی خواهان	۱۰۷
خسارات	۱۰۸
تضمین مالی	۱۱۰
هزینه های دادرسی	۱۱۱
ارزیابی نهایی رای دادگاه در قضیه کشتی «سایگا»	۱۱۱
نتیجه گیری	۱۱۴
منابع و مأخذ	۱۱۸
ضمائم	۱۲۴

مقدمه

با عنایت به فرآیند بین المللی شدن ارتباطات، این امور منجر به بروز اختلافات در عرصه بین المللی می گردد و اختلافات دریایی نیز با اذعان به این نکته که قسمت اعظم کره زمین را دریاها و اقیانوسها فرا گرفته و این امر باعث گردیده دریاها و مسائل و اختلافات دریایی از اهمیت خاصی در حقوق بین الملل به ویژه در حقوق بین الملل دریاها برخوردار گردد، به طوریکه در این خصوص پس از تصویب کنوانسیون ۱۹۸۲ دادگاه بین المللی حقوق دریا از نخستین جلسه اش در اکتبر ۱۹۹۰ نشان داد که تمایل دارد صدور آراء در کوتاه ترین زمان ممکن و با کارایی قروود به صرفه و تمسک به شیوه های آسان دسترسی به اجرای عدالت را تضمین می نماید اما باید برای رسیدن به این مهم مشکلات و شرایط طرفین دعوی را مدنظر قرار داد، به طوریکه دادگاه در پرتو تجربیاتی که در رسیدگی به اختلافات مربوط به رفع توقیف کسب نمود، آیین دادرسی خود را بازنگری کرد.

دادگاه بین المللی حقوق دریا چندین شعبه ایجاد کرده که طرف های اختلاف می توانند به لحاظ کارآمدی های شعبه به دلیل تخصص خاص قضات تشکیل دهنده نسبت به طرح دعوی متناسب با اختلاف در شعبه های اختصاصی اقدام نمایند، شعبه آیین رسیدگی اختصاری می تواند با سرعت به هر دعوای قابل ارجاع به هیئت عمومی دادگاه رسیدگی کند. دادگاه همچنین شعبه هایی برای اختلافات ماهیگیری، اختلافات محیط زیست دریایی و اختلافات تحدید حدود دریایی تشکیل داده است.

دادگاه حقوق دریا بر خلاف اکثر اسناد بین المللی، نظامی واحد و بسیط برای حل اختلافات پیش بینی نمی کند. چون گروه های مختلف به آیین های مختلف تمایل داشتند، بنابراین توافق بر این شد که هر کشور می تواند یکی از چهار نظام اصلی حل اختلاف را انتخاب نماید که عبارتند از: دیوان بین الملل دادگستری، دادگاه بین الملل حقوق دریا، دیوان دواوری بین المللی، و یا در مورد اختلافات مربوط به شیلات، محیط زیست دریایی، تحقیقات علمی دریایی یا اختلافات دریانوردی، یک هیات دواوری فنی ویژه و در صورتی که طرفین اختلاف آیین یکسانی را نپذیرفته باشند، موظف هستند اختلاف خود را به داوری ارجاع دهند. دامنه و قلمرو برخی مقررات دادگاه حقوق دریا که تصدیق می کند طرفین اختلاف مربوط به حفرة دریا، می توانند از ساز کارهای بدیل حل اختلاف در دادرسی ها استفاده کنند به بوجه از موا سپرده شده است.